

Hfst. 5: Step-Outline (scènes beschrijven) 1/2

(Bron: Miranda van Dijk – Dijk Media, 2007)

‘Je liegt de waarheid’

Inleiding: van idee naar scènes

Je hebt een idee, maar hoe kom je nu tot een beschrijving in scènes? Je kan daarin drie grote stappen onderscheiden:

1. Van idee naar dramatische structuur.
2. Bedenken van de verhaalstructuur.
3. Invullen van de verhaalstructuur d.m.v. scènes (*Step-Outline*).

Zie hieronder hoofdstuk 1, 2 en 3. In hoofdstuk 4 worden de overige aspecten van belang bij het schrijven van een Step-Outline (de scènes) beschreven.

1. Van idee naar **dramatische structuur** (elementen Syd Field)

- Thema
- Conflict
- Situatie/locatie
- Genre
- Hoofdrolspeler
- Tegenspeler

2. Bedenken van **de verhaalstructuur** (tijdsverloop Syd Field)

- Fase 1: introductie (establishing) van de personen, etc. (5 W's).
- Fase 2: introductie van het probleem (begin van het verhaal).
- Fase 3: midden/ontwikkeling (actie van de held).
- Fase 4: hoogtepunt/climax van de film.
- Fase 5: einde / afsluiting.

3. Invullen van de verhaalstructuur d.m.v. **scènes** (*Step-Outline*)

Zie secties 3.1 t/m 3.3: Begin – Middenstuk – Eind.

3.1. Begin

‘Establishen’ is in een film noodzakelijk om de kijker een beetje vertrouwd te maken met het ‘wie, wat, waar en wanneer’. Maar daar mag het niet bij blijven. Vooral in de openingsscène moet de scenarioschrijver ‘het geheim’ inbouwen, de lokappel die de kijker laat branden van nieuwsgierigheid en verwachting. ‘het geheim’ zelf mag in dit voorspel niet verklapt worden. Je moet inventief zijn. Maar je moet je wel afvragen; wat dient de kijker te weten om de rest te begrijpen?

Het fundament van het verhaal behoort uitsluitend te geven over

- de plaats (waar),
- de tijd (wanneer) en
- de mensen (wie) die
- bij een bepaalde zaak (wat) een rol spelen.

Bij het 'establishen' zet de schrijver ook de gekozen verteltrant in, waarmee het type documentaire bedoeld wordt.

Bij de keuzen van een begin moet je ook rekening houden met het einde. Je leidt de toeschouwer alleen nog maar naar binnen in de wondere wereld van je verhaal, met de niet uitgesproken maar wel gesuggereerde belofte dat het spannendste, het interessantste nog komt.

Overbodige uitweidingen komen te vaak voor. SCHRAPPEN DUS!

3.2. Middenstuk

De 'wending' hoeft niet nadrukkelijk gemarkeerd te zijn. Nu begint het eigenlijke verhaal pas. Het omslagpunt geeft aan dat iemand ingrijpt in een bepaalde situatie, waardoor de zaken een draai nemen, ook wel 'motorisch moment' genoemd.

De wending is een feit. Het drama neemt een aanvang.

Het hoogtepunt is het conflict dat de oplossing merkbaar naderbij brengt. Of het hoogtepunt is het probleem dat in zijn diepste wezen illustreert hoe de betrokken personages tot hun handelingen zijn gekomen. Het is het spectaculairste moment van een proces.

3.3. Einde

De afwikkeling, het einde, daaraan gaat de tweede 'wending' vooraf. Het is een groot zwak van veel documentaires dat ze op niets uitlopen.

Je moet ervoor zorgen dat de meest wezenlijke scène van je film zo omstreeks vijf tot tien minuten voor het einde wordt ingezet.

De afhandeling in de laatste vijf minuten heet dan een formaliteit. Zij is bedoeld om de losse eindjes vast te knopen en de nieuwe situatie te 'establishen'.